

Sygn. akt VIII U 2105/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2018 r. w Gliwicach

sprawy B. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 czerwca 2018 roku **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do emerytury poczynając od dnia 1 marca 2018 roku.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIIIU 2105/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 czerwca 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonej B. B. (1) (B.) prawa do emerytury na podstawie art.184 w związku z art.32 ust.3 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczona na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodniła 15 – letniego okresu pracy dziennikarskiej, objętej układem zbiorowym pracy dziennikarzy, wykonywanej w ramach stosunku pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 8 lat.

Ubezpieczona w odwołaniu od decyzji domagała się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy dziennikarza.

W uzasadnieniu wskazała, że posiada wymagany okres pracy dziennikarskiej, bo pracę taką wykonywała w ramach stosunku pracy przez ponad 15 lat podczas zatrudnienia

w tygodnikach (...) od 1 lipca 1983r.

do 30 września 1990r. i od 1 października 1990r. do maja 2012r. w tygodnikach (...), (...). Nadto, powołując się na orzecznictwo sądowe ubezpieczona wskazała, że kwestia objęcia dziennikarza ponadzakładowym i zakładowym układem zbiorowym pracy dziennikarzy nie jest decydująca dla uznania prawa dziennikarza do emerytury.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w skarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał, że do pracy

w warunkach szczególnych uwzględnił okres zatrudnienia ubezpieczonej od 1 lipca 1983r.

do 30 września 1991r. w (...) Prasa – K. – Ruch ” w K. i nie uwzględnił dalszego okresu pracy aż do grudnia 1998r., ponieważ ubezpieczona nie była wówczas objęta układem zbiorowym pracy dziennikarzy, a nadto na stanowisku prezesa i wiceprezesa zarządu zajmowała się również działalnością zarządu i stąd nie wykonywała pracy w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczona B. B. (1) w dniu 10 października 2014r. ukończyła wiek 55 lat. Legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. 20 - letnim okresem składkowym

i nieskładkowym. Ubezpieczona przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego i złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

W dniu 26 marca 2018r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury, w rozpoznaniu którego organ rentowy wydał skarżoną decyzję.

Ubezpieczona od 1 lipca 1983r. do 30 września 1991r. była zatrudniona w (...) Wydawnictwie (...) – Ruch ” w K. na stanowiskach: stażystki w redakcji (...), redaktora działu w redakcji (...) i (...), redaktora technicznego w redakcji (...), w tym od 1 lipca 1991r. do 30 września 1991r. przebywała na urlopie bezpłatnym.

Okres tego zatrudnienia, po wyłączeniu urlopu bezpłatnego, organ rentowy zaliczył ubezpieczonej do pracy w szczególnym charakterze

Następnie ubezpieczona była zatrudniona:

1. od 1 lipca 1991r. do 31 marca 1994r. w pełnym wymiarze czasu w M nad S Ltd G. jako sekretarz redakcji (...),
2. od 1 kwietnia 1994r. do 30 września 1995r. w (...) Sp. z o.o. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku wiceprezesa zarządu, p.o. redaktora naczelnego,
3. od 2 stycznia 1995r. do 31 maja 2012r. w (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku redaktora naczelnego/prezesa zarządu.

Na stanowisku sekretarza redakcji ubezpieczona zajmowała się nadzorowaniem redakcji na tzw. roboczym poziomie, ustalała tematykę poszczególnych artykułów, kontaktowała się na bieżąco z dziennikarzami, nadzorowała pracę grafików, fotoreportera, pośredniczyła pomiędzy dziennikarzami a redaktorem naczelnym. Oprócz tego pracowała na tym stanowisku jako czynny dziennikarz.

Na stanowisku wiceprezesa zarządu i p.o. redaktora naczelnego w (...) ubezpieczona faktycznie była wiceprezesem do spraw technicznych i zajmowała się redagowaniem wydawnictw gazetowych. Była wówczas czynnym dziennikarzem, to jest sama pisała teksty, a oprócz tego nadzorowała pracę pozostałych dziennikarzy, odpowiadała za cały proces produkcji gazety, prowadziła redakcję i skład gazety, odpowiadała za wygląd każdej strony gazety. Sporządzała makietę każdej strony każdego numeru gazety, na której umieszczane były artykuły, grafika i zdjęcia. W tym czasie w redakcji było zatrudnionych 20 osób. Był też wówczas prezes zarządu, ale on nie był dziennikarzem i nie wykonywał pracy

dziennikarza. Ponieważ spółka była w tym czasie kierowana przez prezesa zarządu, to nie było stanowiska redaktora naczelnego, tylko zastępcy prezesa bądź p.o. redaktora naczelnego.

Następnie ubezpieczona została poproszona o utworzenie nowego tygodnika

w Z.. Były to (...). Ubezpieczona zorganizowała redakcję i była

jej redaktorem naczelnym od 1995r. Równocześnie jeszcze przez pewien okres czasu pracowała w (...) jako p.o. redaktora naczelnego, ale powołała

do pomocy sekretarza redakcji (...). W (...) ubezpieczona pełniła także funkcję prezesa zarządu. Jako redaktor naczelnny ubezpieczona odpowiadała za wszystkie teksty, które ukazywały się w gazecie, zwoływała kolegia redakcyjne, na których ustalane były tematy i rozdzielane pomiędzy dziennikarzy, sprawdzała teksty, korygowała je i podejmowała decyzje o tym, który tekst zostanie opublikowany i w jakim miejscu. Sama też pracowała jako czynny dziennikarz, publikowała felietony. W okresie początkowym prowadzenia redakcji (...) większość tekstów ubezpieczona pisała sama, gdyż redakcja nie zatrudniała jeszcze żadnych doświadczonych dziennikarzy, ani nikogo kto wykonywałby pracę dziennikarza wcześniej. Ubezpieczona zatrudniała wówczas młodych ludzi, których trzeba było uczyć zawodu. Redagowanie ich tekstów było w zasadzie pisanem tych tekstów od nowa. Ten początkowy okres trwał około 5 – 6 lat. Jako prezes zarządu ubezpieczona uczestniczyła w zgromadzeniach spółki, które odbywały się raz do roku. Ubezpieczona pracowała w nienormowanym czasie pracy, czasami ponad 12 godzin dziennie.

Razem z ubezpieczoną w (...) Sp. z o.o. pracowała M. L., która była tam zatrudniona w latach 1994 – 1998 na stanowisku dziennikarza i kierownika redakcji, a w (...) – K. W., która pracowała na stanowisku dziennikarza.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego,

akt osobowych ubezpieczonej, zeznań świadków M. L. i K. W. oraz zeznań ubezpieczonego (protokół elektroniczny z rozprawy z 16 listopada 2018r. czas 00:04:29 – 00:49:51).

Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków M. L.

i K. W., które pracowały razem z ubezpieczoną i były bezpośrednimi świadkami wykonywanej przez nią pracy oraz zeznaniom ubezpieczonej, gdyż były one rzeczowe, szczegółowe, logiczne, spójne ze sobą i z treścią zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonej B. B. (1) zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 3 pkt 4 ustawy z 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U.

z 2018r., poz. 1383 ze zm.) w związku z §13 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8 poz.43 ze zm.) dziennikarz zatrudniony w redakcjach dzienników, czasopiśmie, w radiu, telewizji oraz w agencjach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objęty układem zbiorowym pracy dziennikarzy, nabywa prawo do emerytury, jeżeli na dzień 1 stycznia 1999r. spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy dziennikarskiej.

Prawo do emerytury przysługuje pod warunkiem, że osoba nie przystąpiła

do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Po myśli § 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo

do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale

i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Ubezpieczona B. B. (1) w dniu (...) ukończyła wiek 55 lat, legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. 20 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym oraz przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego i złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Okoliczność sporna w rozpoznawanej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczoną na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w szczególnym charakterze. Organ rentowy uwzględnił bowiem ubezpieczonej 8 lat takiej pracy od 1 lipca 1983r. do 30 czerwca 1991r. i nie zaliczył dalszych okresów zatrudnienia podnosząc, że ubezpieczona nie była wówczas objęta układem zbiorowym pracy dziennikarzy, a nadto jako prezes i wiceprezes zarządu nie mogła wykonywać pracy dziennikarskiej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w wyroku z 26 maja 1999r. II UKN 665/98, na które powołuje

się ubezpieczona w odwołaniu, że prawo do emerytury wcześniejszej z mocy powołanych na wstępie przepisów nabywa dziennikarz, który ma wymagany wiek i okres zatrudnienia, w tym okres pracy dziennikarskiej, niezależnie od tego czy w dacie spełnienia tych warunków był objęty układem zbiorowym pracy. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia, układ zbiorowy pracy ma zawsze charakter umowy, która może być w każdym czasie rozwiązana za porozumieniem stron lub przez wypowiedzenie układu przez jedną ze stron. Nie do przyjęcia jest uzależnienie prawa do świadczeń przyznanych ustawą od woli stron zawierających układ zbiorowy pracy. Takie stanowisko zajął również Sąd Apelacyjny w wyroku z 22 października 1998r. sygn. III AUa 589/98.

Objęcie układem zbiorowym pracy dziennikarza nie jest zatem warunkiem koniecznym do przyznania prawa do emerytury wcześniejszej.

Przechodząc do dalszych rozważań, to Sąd uznał, że wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego pozwalają na przyjęcie, że ubezpieczona w okresach spornego zatrudnienia przypadającego łącznie od 1 lipca 1991r. do 31 grudnia 1998r. faktycznie wykonywała pracę dziennikarza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, także na stanowisku prezesa i wiceprezesa zarządu, gdy pełnienie tych funkcji ściśle i nierozzerwalnie wiązało się z pracą dziennikarską.

Ubezpieczona była w tym czasie zatrudniona w redakcjach gazet i pracowała jako czynny dziennikarz, to jest sama pisała teksty do gazet, jak również współpracowała, czy też następnie nadzorowała pracę innych dziennikarzy, sprawdzała i korygowała ich teksty, generalnie była odpowiedzialna za cały proces produkcji gazety. Zajmowała się więc redagowaniem, tworzeniem i przygotowywaniem materiałów prasowych, a więc pracą dziennikarską w rozumieniu art.7 ust.2 pkt 5 ustawy z 26 stycznia 1984r. Prawo prasowe (t.j. Dz.U. z 2018r., poz.1914).

Ustalając powyższe w zakresie rzeczywiście wykonywanej pracy Sąd oparł się na zeznaniach świadków M. L. i K. W., byłych współpracowników ubezpieczonej oraz zeznaniach ubezpieczonej, a także zgromadzonej w sprawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego i aktach osobowych.

Po zaliczeniu okresu spornego do pracy w szczególnym charakterze uznanej przez organ rentowy ubezpieczona legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem takiej pracy. Zatem spełnia wszystkie konieczne przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił skarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury poczynając

od 1 marca 2018r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku, zgodnie z art.129 ust.1 ustawy emerytalnej.

(-) SSO Grażyna Łazowska